

The logo for AKIS, featuring the letters 'AKIS' in a bold, black, sans-serif font. A horizontal line passes through the middle of the letters, and a vertical line passes through the middle of the 'A'.

Teadmised
on põllu
ramm

Rahastanud
Euroopa Liit

Põllumajanduse andmevahetusplatvormid

Miks on andmed põllumajanduses olulised?

EPKK infopäev „Andmevahetus, andmeturve ja andmepõhine juhtimine“
Kadri Koel, PRIA teabeteenuste osakonna juhataja

28.05.2026

Andmed ei ole enam kõrvalprodukt – vaid tootmise sisend

Tekkimine: Andmeid tekib igas tootmisetapis (masinad, seire, andmesisestus).

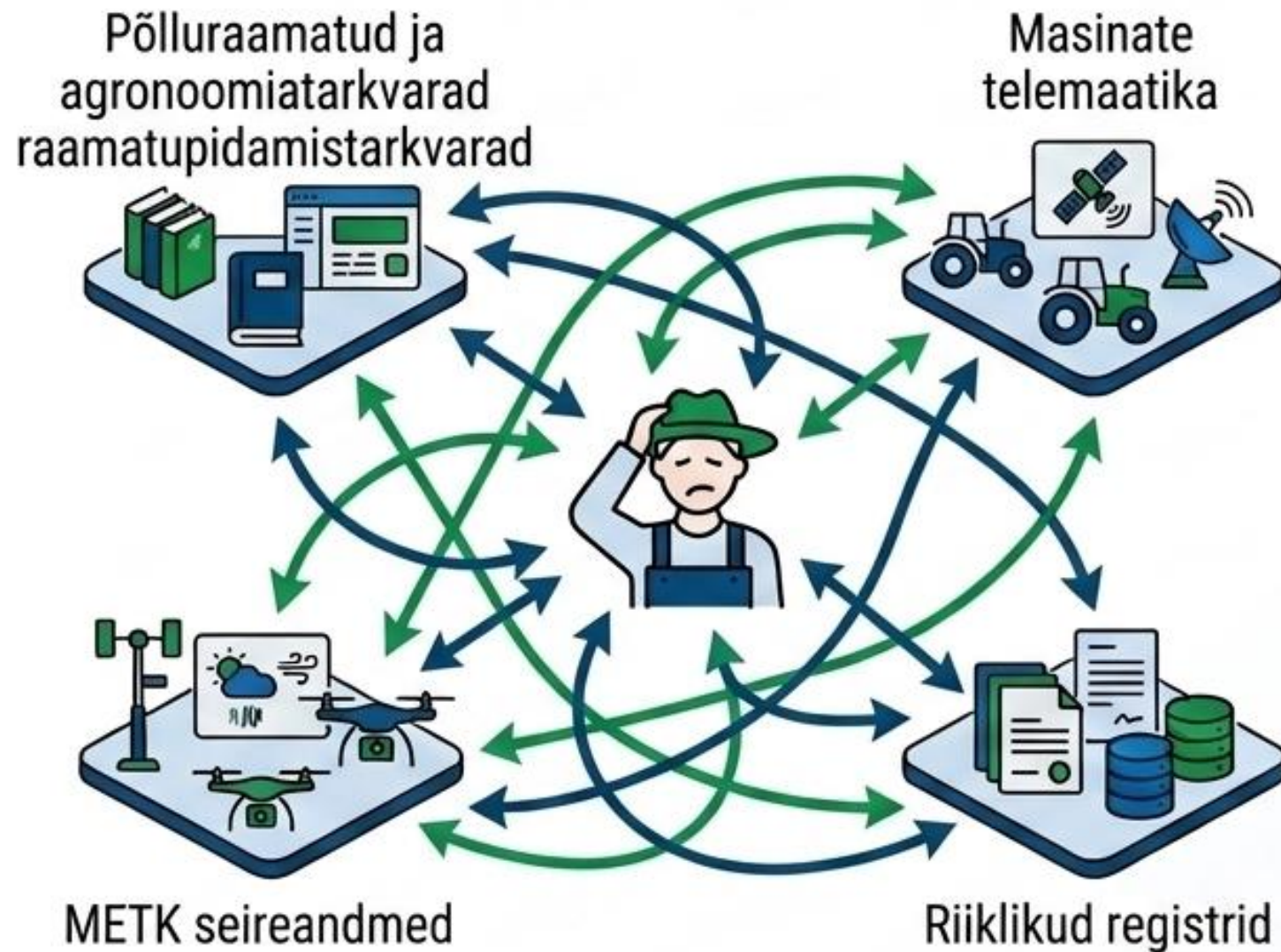
Kitsaskoht: Andmed on olemas, kuid hajutatud ettevõttes ja erinevates süsteemides.

Ka riigis on nähtud kõvasti vaeva, et andmed oleks hajutatud, kuid nüüd on vajadus tekitada nende KOOSTOIMELISUS. Üheks võimaluseks on andmevahetuspatvormid ehk andmeruumid, mis ei kogu andmeid lihtsalt kokku, vaid panevad andmed tööle.

Fookus: Küsimus ei ole andmete kogumises, vaid nende kasutamises. Suur osa väärtusest jääb täna kasutamata!

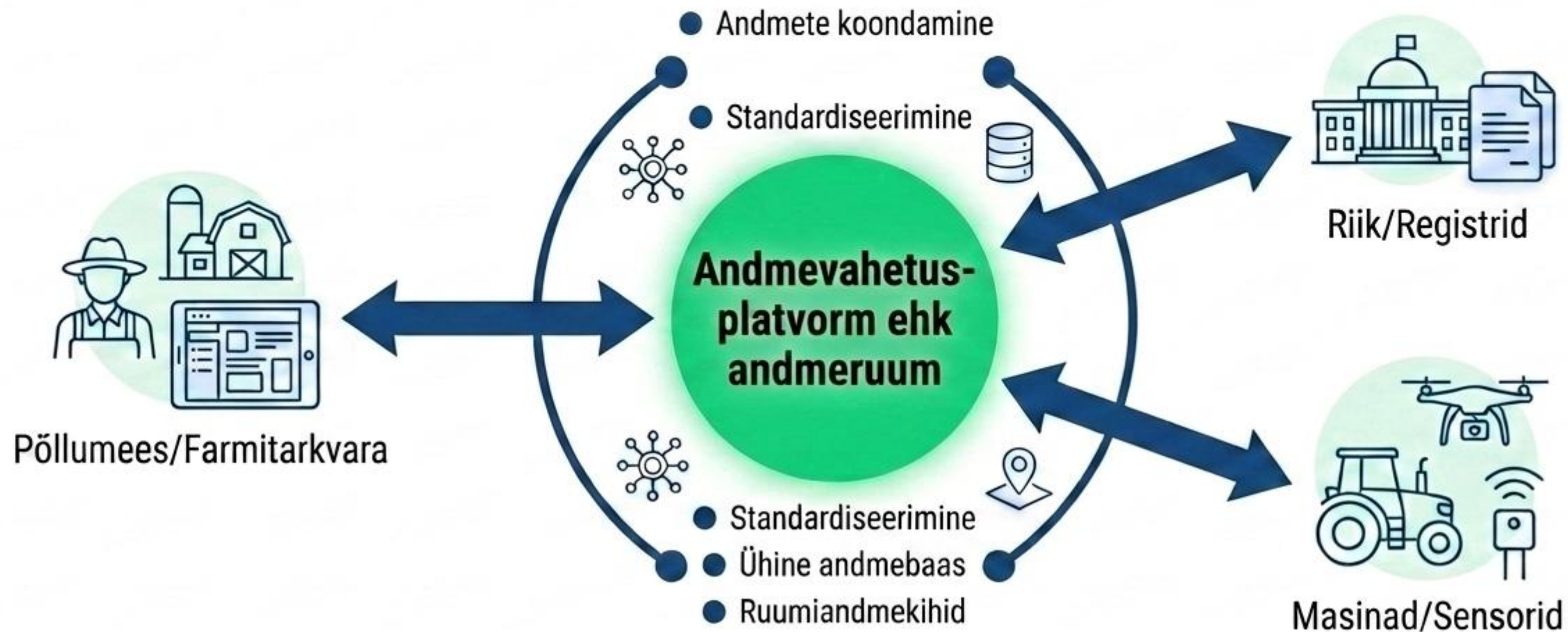
Täna on andmed killustunud andmesaarteks

- ➡ Sama info sisestatakse mitu korda
- ➡ Sama info kontrollitakse mitu korda
- ➡ Puudub tervikvaade

ITK näide: Integreeritud taimekaitse (ITK) seireandmed tekivad iga tootja juures ja METKi kogumisel, kuid ilma ühendamiseta ei ole need ühtselt ja targalt kasutatavad

Lahendus: Keskne andmevahetusplatvorm

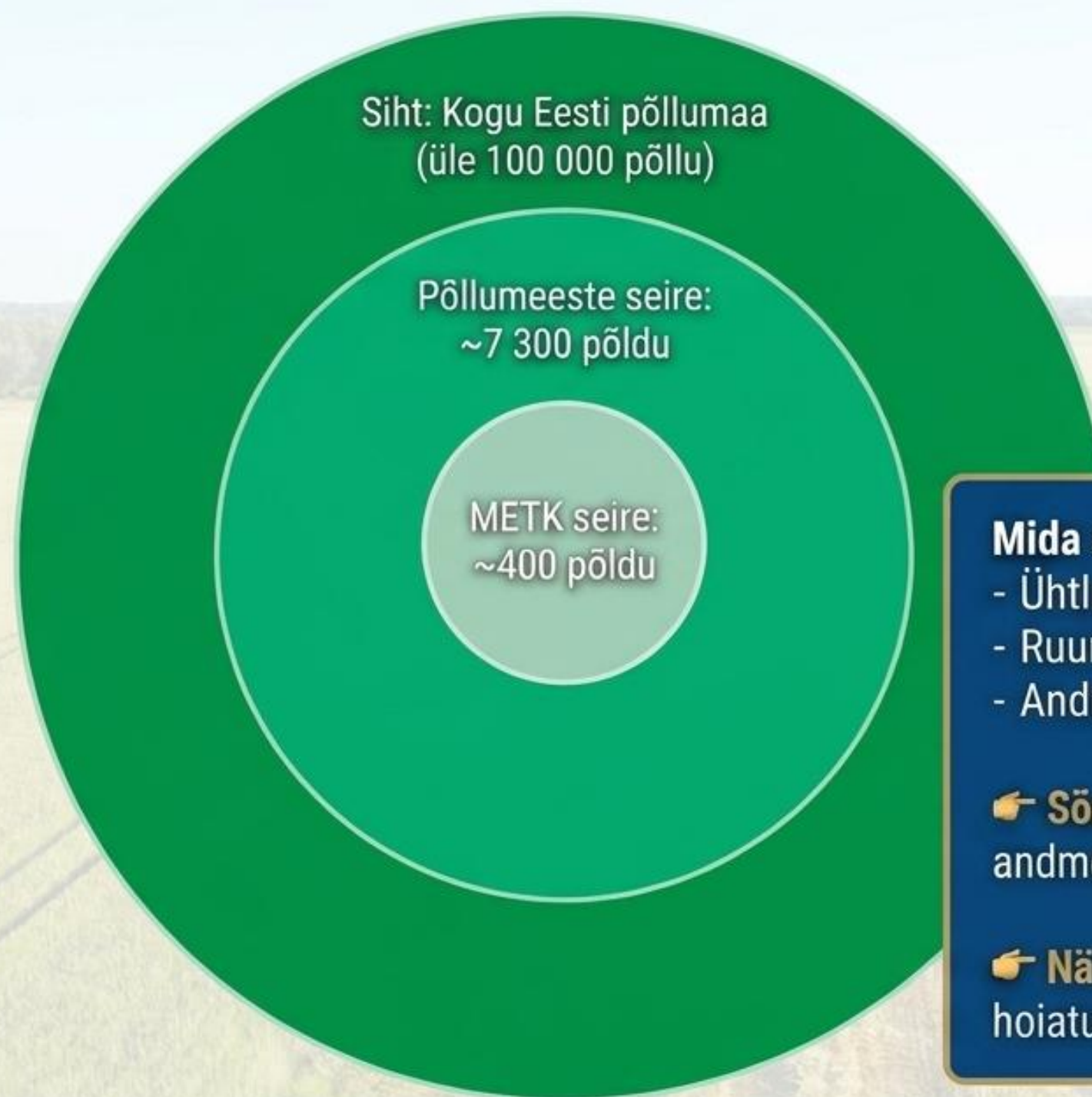

ITK näide: Põlluandmed + seireandmed + ruumiandmed seotakse üheks tervikuks.

Tulemus: **Üks kord sisestus → mitu kasutust.**

“Andmeruum ei ole andmete hoidla, vaid **keskkond**, kus andmed liiguvad ja kasutatakse mitmes süsteemis.”

ITK andmeruum: Konkreetne ja praktiline näide

Mida see andmeruum võimaldab?

- Ühtlustatud seireandmed
- Ruumipõhised kihid (põldude kaupa)
- Andmete kuvamine reaajas

👉 **Sõnum:** Tõeline väärtus tekib andmete kogumisest ja sidumisest.

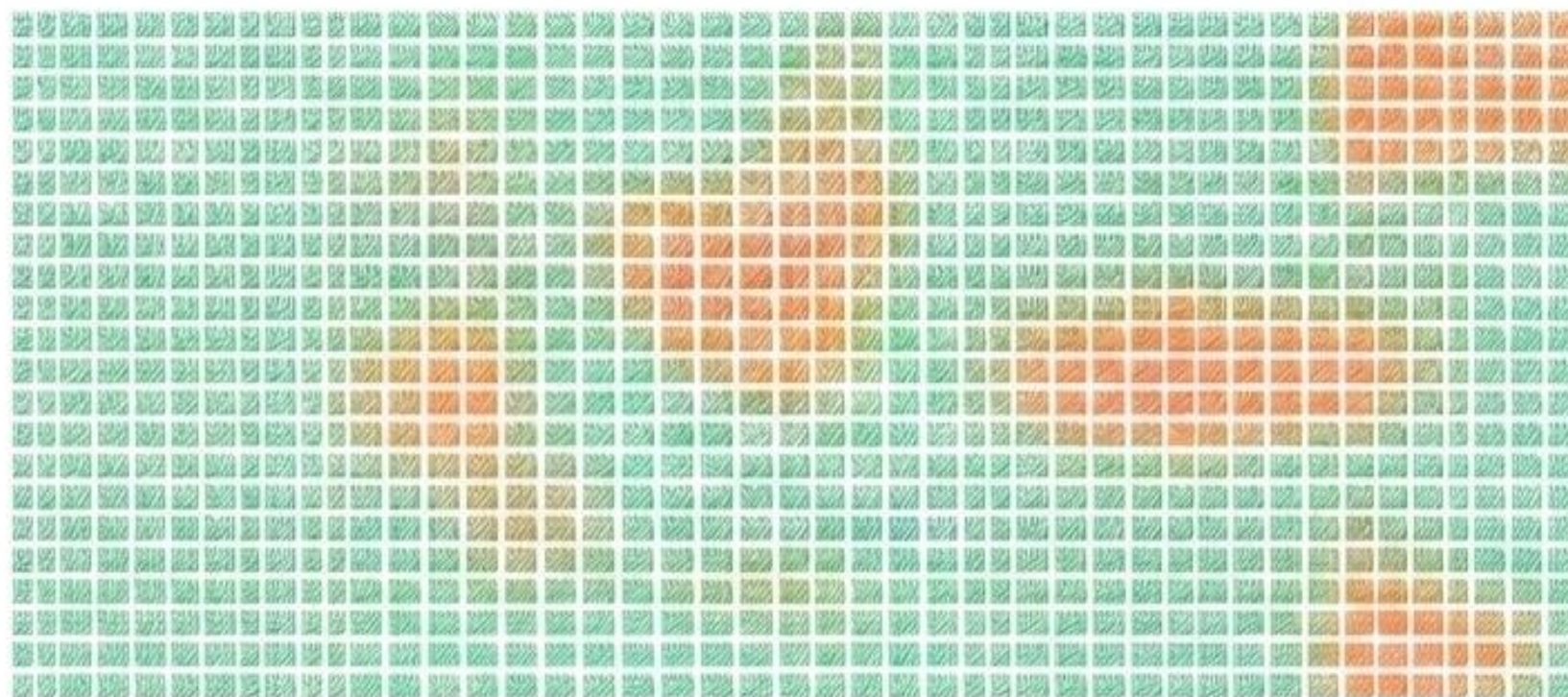
👉 **Näide:** sama seireandmest tekib nii hoiatus, soovitus kui ka prognoosimudel.

Miks suurandmed tegelikult loevad?

1 põld = Lokaalne info.

(Näitab olukorda ainult Sinu väikesel maalapil).

7 300 põldu = Üleriigiline muster.

(Näitab suurt pilti).

ITK näide: Mustrite nägemine võimaldab kahjurite leviku täpset jälgimist, riskitsoonide tuvastamist ja pritsimiste paremat ajastust. 🖱️ *Sõnum: Väärtus tekib mustrist, mitte üksikandmest!* Ilma andmete jagamiseta seda mustrit ei teki.

Andmepõhine juhtimine ettevõttes

Seireandmed → **Hoiatused**
(nt kahjurid, haigused)

Põlluandmed → **Soovitused**
(väetamine, tõrje)

Ajalugu → **Võrdlus**
(kuidas läheb teistel tootjatel)

Tulevik on reaalaajamajandus põllul

Vana viis:
Tagantjärele vaatamine

Uus viis:
Jooksev juhtimine

- Süsteemid suhtlevad omavahel ja andmed liiguvad automaatselt.

ITK kontekstis:

Seire → Analüüs → Hoiatus.

See ei toimu enam nädalaid hiljem, vaid reaajas!

See tähendab: otsused ei põhine enam eelmise hooaja andmetel, vaid tänasel olukorral.

- 👉 **Õigel ajal tegutsemine**
- 👉 **Väiksemad kulud**
- 👉 **Vähem riski**

Andmeturve ja usaldus (Kellele kuulub andmesaak?)

Mida andmete jagamine PRIAga EI tähenda:

- Ei kaota kontrolli oma andmete üle.
- Igaüks ei pääse sinu andmetele ligi.
- Andmeid ei jagata vabalt edasi.

ITK näide: Andmete jagamine on seaduslik või nõusolekupõhine. Andmeruume standardiseeritakse eesmärgipõhiste teenuste jaoks. Näiteks mudeliteks on vaja detailset, mitte isikustatud sisendit. Võrdlusinfo on koondatud ja anonüümne.

Kokkuvõte: Andmetest väärtuslike teenusteni

Andmed

+ Andmevahetusplatvorm = Väärtuslik Teenus

Andmed on uus ja kriitiline tootmise ressurss.

Tõeline väärtus tekib andmete ühendamisest ja suurandmete mustritest.

Platvormid ei kogu andmeid niisama, vaid võimaldavad luua uusi kasulikke teenuseid (nagu ITK).

menti.com
7825 3554

Küsimus sektorile: Kas oled valmis oma andmetega panustama andme jagamisse tulevase kasu nimel, näiteks läbi ITK andmeruumi?

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE
JA INFORMATSIOONI AMET

Üksiku ettevõtte andmest tekib info – koos tekib teadmine. Paneme andmed tööle!

Kadri.Koel@pria.ee

statistika@pria.ee

